

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Csütörtök
1924 szeptember 18.

Felolvasó szerkesztő: Dr. Hegedűs Loránt
Szerkesztőség: Piac-utca 84. szám.
Telefon: 10-20, éjjel: 18. Kiadóhivatal: Piac-utca 48. Telefon: 18. szám.

ARA
1500
KORONA

Debreczen,
XXII. évf. 213. szám

Megkezdődött a csongrádi bomba-pör főtárgyalása

Simkó, Bölönyi, Fülöp és Piroska mindent visszavontak

Szolnok, szept. 17.

A szolnoki törvényszék esküdtszéki termében ma délelőtt 9 órakor kezdte meg a csongrádi bombapör főtárgyalását dr. Fuchs Gyula tanácselnök Folkusházy Sándor és Borbély László szavazóbírákból álló tanácsa. A vádlathatóság képviselője Borsos József ügyészségi alelnök, a védő pedig Ulain Ferenc nemzetgyűlési képviselő.

A terem nézők számára fenntartott helye zsúfolt, az újságírók az esküdtek padját foglalják el. A nagyterem két aijtája előtt négy rendőr áll, mindössze ennyi a rendőri készütség. A sértettek közül senki sem jelent még meg, 19-ére és a következő napokra vannak idézve.

Negyedtíz órakor lépnek a terembe fogházörök kíséretében

a vádlottak

Simkó László 25 éves földműves, Bölönyi Miklós 32 éves volt törzsermester és gazdasági alkalmazott, Fülöp Andor 27 éves volt hadnagy. Utánuk jönnek a szabadlábon lévő vádlottak: Piroska György 26 esztendő kereskedő, bátyja, Piroska János 30 éves tanár, volt főhadnagy és festőművész, Sági János és Sági Rókus gazdálkodók, testvérek, János 28, Rókus 22 éves.

Néhány perc múlva megkezdődik a tárgyalás. Az elnök felveszi a vádlottak személyi adatait és felolvassa a vádiratot, amely

három rendbeli gyilkosság bűntettével és 25 rendbeli gyilkosság büntetésének kísérletével

vádolja a vádlottakat, mint tetteseket és tettestársakat. Az elnök kérdésére, hogy megértették-e a vádat, valamennyi vádlott halk igennel válaszol. Ezután kivezetik a vádlottakat, egyedül Simkó László marad benn. Az elnök felszólítására megkezdí vallomását. Első szava:

„Bűnösnek nem érzem magam”

Elmondja, hogy vereséssel kényserítették beismertő vallomásra. 1923 december 26-án délután névnapot köszönteni elment Sági Jánoshoz. Előbb a kávéházban ivott bort, aztán Ságiékhez ment, az éjszaka folyamán Kókayéknál, majd ismét a Magyar Király kávéházba ment. Ekkorra annyira beragadt, hogy nem tudja, mi történt vele ezután.

Ebben a pillanatban belép a terembe Ulain Ferenc és Lendvai István.

Bölönyi sirvafakad és semmire sem emlékszik

Tíz perc szünet után Bölönyi Miklós kihallgatását kezdi meg a törvényszék. Bölönyi is azzal kezdi vallomását, hogy nem bűnös. Elmondja, hogy Piroska János névnapja alkalmából nagy mulatságot rendeztek. A következő estéken nem ment el a többiekkel együtt a Magyar Királyba, mert az előző estéken, már sokat ivott. Hazament. Reggel letartóztatták, a csendőrlaktanyába vitték, ahol aztán vereséssel kényserítették vallomásra.

— Nagy hajam volt és a rendőrségen a fal mellé szorították és a hajamot fogva verték a fejemet a falba, úgy hogy a hajam a detektív kezében maradt.

Erre sirva fakadt és hobogva ismételte folyton: **Megtaposták, megrugdosták. Pár szó után ismét visszatér hozzám.**

Ulain a védő helyét foglalta el, Lendvai az újságírók helyére meg.

Simkó, folytatva vallomását, elmondja, hogy csak másnap tudta meg, hogy a zsidóházba bombát dobott. Egész nap beteg volt különben, heves főfájása kínozta. December 28-án letartóztatták. A detektívek ütötték, kötelekkel a fevegőbe emelték s úgy verték, végül is kénytelen volt magára vállalni mindent.

Az elnök most elébetárja, hogy vallomásaiban olyan részletek állanak, amelyek vallására alig kényseríthették detektívek. Így például az, hogy Bölönyi egy villanvos oszlop mellé állította, ahol nem volt hó, hogy a lábnyomai ne maradjanak meg.

Ezt a többi vádlott nem is említette. Elmondja az elnök, régi vallomásaiban mint írta le Simkó a bomba átadását. Bölönyi szavait: **dobta be, akár felrobban, akár nem, hadd ijedjenek meg a zsidók; hogy ijedt meg Simkó a bomba robbandástól.** saját szavai szerint, **maiden összeesett, még a hangja is megváltozott.** Simkó semmire sem akar tudni, sem a gyutaesokról, amelyek egy betonosba rejtettek a kanálisban, sem a bűzbombáról, amelyet korábban akartak bedobni, néha a bűzbombát és a gyutaesokot az ő általa és társai által megjelölt helyen meg is találták. Tagadja azt is, hogy Bölönyi azt mondta volna neki:

akármí történiék, ő megbosszulla a zsidókat.

Nem tud arról sem, hogy Kókayéknál intégettek neki, hogy menjen már a bombával, hogy amikor megmutatták neki, önként vállalkozott arra, hogy bedobja. Kijelenti, hogy amikor Bölönyi ezt szemébe mondta, nem Bölönyire nézett, hanem a vizsgálóbíróra. „Különben is — mondja, — Bölönyi oldalát diltott a háta mögött.” Minden kérdésre egyformán azt válaszolja, hogy „a rettenetes kínzások” miatt vállalta el a büntetést. Arra vonatkozólag, hogy a vizsgálóbíró előtt beismerte a bombadobást, azt mondja,

a vizsgálóbíró azzal fenyegette, hogy visszaadja a detektíveknek.

Amikor az elnök megkérdi tőle, miért várakozott január 4-től február 27-ig beismertő vallomása visszavonásával, kijelenti, arra várt, hogy a védője kéri kihallgatását. Vallomása végén kijelenti, hogy 1922 óta tagja az Ébredő Magyarok Egyesületének.

megint sir és folyton hangoztatja, hogy megtaposták, megrugdosták.

— Most is látszik, hogy összekötötték a kezem spárgával. Könyörögtem, hogy ne bántsanak, de követelték, hogy vállaljam el a bűnt, ha nem is vagyok bűnös.

Megint kitör rajta a sírás és újból ismétli, hogy megtaposták, megrugdosták.

Az elnök több ízben rászólt: „Már tudomásul vettük, menjünk már tovább!”

Hosszu percekig tart, amíg az elnök felszólítására, hogy végezzen ezzel a dologgal, megtörli zsebkendőjével szemét és kijelenti, hogy a megtaposás után mindent elvállalt és azt is vallotta, hogy Piroskák benne vannak az ügyben. Mindenre bólintott, mert a detektívek lökték hátulról. Odahozták

Jungerth Mihály lesz a moszkvai magyar követ Hivatalos jelentés a magyar—oros egyezményről

Budapest, szept. 17. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A magyar és orosz kormány delegátusai Berlinben a diplomáciai viszony és a kereskedelmi kapcsolatok felvétele céljából tárgyalásokat folytattak. A tárgyalások egy egyezményhez vezettek, amit a két kormány delegátusai aláírtak és amelynek életbeléptetéséhez a kormányok ratifikációja szükséges.

Jungerth lesz a moszkvai követ

Beavatott helyről nyert értesülést a moszkvai magyar követi állásra Jungerth Mihály követségi tanácsos van kiszemelve, aki annak idején a hadifogoly-hazaszállítási tárgyalásokat vezette és Revalban volt ügyvivő. Jungerth személyét illetékes helyen kiválóan alkalmasnak tartanák a moszkvai követi szerep betöltésére. Hogy követi, vagy ügyvivői kinevezést fog-e kapni, ez a kérdés

Ságit is, az is össze volt törve. Arra is ráhagyott mindent.

Az elnök elébetárja beismertő vallomását, amelyekben részletesen elbeszélte a merényletet, mire kijelenti, hogy nem tudja, mit vett jegyzőkönyvbe a vizsgálóbíró.

Az már nagyon régen volt, nem emlékszik semmire

Elnök: Nincsen értelme a taradásának, napnál világosabb bizonyíték volt, hogy maga mondta Simkónak, hogy nem dobhatja a bombát, mert maga balkezes. Honnan tudhatja ezt a vizsgálóbíró, ha nem maga vallotta?

Bölönyi: Én nem igen emlékszem arra, hogy mit mondtam akkor.

Az elnök ráolvassa, hogy egy bombát az ő utbagazatába alapján találtak meg a detektívek. Bölönyi egyáltalában nem akar visszaemlékezni semmire.

Fülöp Andor sem akar tudni a merényletről

Fülöp kijelenti, hogy nem érzí magát bűnösnek. Nem tud semmit a merényletről és abban részt nem vett. Elmondja, hogy december 26-án este a kávéházban volt, amikor a felette lévő teremben a bomba felrobbant. Épen tojást evett és a robbanás zajára kirohant az utcára. Később vizsgatért és ekkor hozták be Farkas Bulást, az első sebesültet. Sebébe bekötésénél ő is segédkezett. Másnap váratlanul letartóztatták. Vallatásakor a detektívek azt mondták neki, hogy biztosan benne van a dologban, mert jóba van Piroskákékkal. Hallotta, hogy a másik szobában nagyon verték Bölönyt. A vallató szobában őt is ütötték.

Az üléseket először visszaadta, mire megkötötték,

szájába vékony botot dugtak, nagy fájdalommal azonban a lát elharanta és emiatt 5 toga ki is tört. Amikor ezután is kínozták, kijelentette, hogy hajlandó mindent elismerni, még azt

egyelőre még nincs eelöntve. A kormányhoz közel álló körökben a magyar-orosz tárgyalások előzményéről a következő felvilágosítást adták:

Oroszország, amely egyes európai nagyhatalmakkal már eddig is szerződést kötött és még további szerződések tárgyalására készül, maga is súlyt helyez arra, hogy az összes európai országokkal normális viszonyt létesítsen és Magyarországot is felszólította a kölcsönös viszonyok rendezésére. Magyarország e felkérésnek annál is inkább eleget tett, mert az a nagy cél, amit maga elé tűzött a szándák sikerének biztosításával, csak úgy valósítható meg, ha a világtorgalomba bekapcsolódik és kiviteli lehetőségeit fokozza. Magyarország tehát a reánk nézve olyan fontos orosz piacot a megkötendő gazdasági szerződéssel biztosította.

re. Szakadatlanul azt ismételteti, a mikor elébe tárják korábbi vallomásait:

- Nem emlékszem, nem emlékszem.
- Mit mondott maga — kérdi az elnök — Piroska György szemébe?
- Nem tudom.
- Azt, hogy a bomba bedobására magam bíztatta.
- Nem emlékszem.
- Látja, Piroska György tagadott, azért kellett vele magam szembesíteni.
- Rosszul éreztem magamat.
- Az lehet, de azért megmondhatta volna ott az igazat.

Végül elmondja, hogy 1922 óta tagja az Ébredő Magyarok Egyesületének.

Bölönyi vallomása után az elnök félbeszakította a tárgyalást, amelyet csak délután 4 órakor folytattak Fülöp Andor kihallgatásával.

is, hogy az apiát megölte. A jegyzőkönyvet felolvasás nélkül iratták alá. A vizsgálóbíró előtt is féltelmében vallott, úgy, mint a rendőrségen. A vizsgálóbírónál többször jelentkezett azzal, hogy visszavonja beismertő vallomását, azonban jelentkezése hiábavaló volt. Közben két orvosszakértő is megvizsgálta, csak később vonhatta vissza beismertő vallomását.

Elnök ezután a vádlott elé tárja korábbi vallomását. Szegeden azt vallotta, hogy tudomása van a merénylet előzményeiről és most mindezeket tagadja. Vannak olyan dolgok vallomásában, amiket a többi vádlottak mondtak. **Hogyan tudja ezeket, ha nem részes bennük?**

Fülöp azt válaszolja, hogy mindent vallott, amit tőle kívántak. Ha azt mondták volna, hogy a pesti bombamerényletben is részes, magára vállalta volna azt is.

Elnök: Bölönyi magára vallott!

Fülöp: Valószínűleg őt is úgy kényserítették erre, mint engem.

Elnök kérdésére kijelenti, hogy **nem tagja az ÉME-nek.**

Ezzel befejezték Fülöp Andor kihallgatását.

Piroska György „testvéri szeretetből“ váltalta a merényletet

Piroska György, a következő vádlott, szintén visszavonta beismerő vallomását. Kijelenti, hogy nem tud a merényletről semmit és Simkó vallomásával megegyezően adja elő a merénylet éjszakájának történetét. Azt mondja, hogy őt is kirozták. Szegeden Weber kapitány nem annyira a bombamerénylet, mint inkább az Ulán-Hitler-ügyre vonatkozólag vallotta. Azt mondta neki Weber kapitány, hogy ha elmondja, amit erről a dologról tud, szabadon bocsátják. Ő kijelentette, hogy semmit sem tud erről.

Lendvai közbeszól

Vallatták a nemzetvédelmi osztágról és a Héjas-féle brigádról, ilyen azonban nem volt. Volt nemzetvédelmi osztály, amely a kormány utasítására alakult meg, azonban feloszlott, amikor a kormány feloszlott. Azt is kérdezték tőle, hol van a felszentelt irredenta zászló.

Lendvai István nemzetgyűlési képviselő, aki az újságírók között ül, közbeszól:

Benes úrnál van! Elnök a hallgatóságot csendre inti. Piroska vallomása további folyamán előadja, hogy két éjjelt és két nappal élen-szomjan töltött el. Mindent elvettek tőle, még ágytakaróját is, és amikor az ügyészre átvittek, csak akkor kapott üres levest, közben folyton vallatták. Január 2-án azt mondta neki, hogy a bátyja mindent örékhárított és ha magára vállalja a dolgot, ebben az esetben a bátyját szabadlábra helyezik. Erre ő,

hogy a bátyját mentse, magára vállalta a részegséget.

Amikor azután a vizsgálóbíró elé vitték, látta, hogy a bátyja még mindig fogoly, mire kijelentette a vizsgálóbíró előtt, hogy nem igaz abból semmi, amit magára vállalt. Erős tüdővérzése volt és mégis tüdővel szabadban tartották. Cellája olyan hideg volt, hogy bőrgörébe belefagyott a víz. Nem volt takarója sem és csak amikor az orvosok megvizsgálták, kezdek fűteni celláiban.

Elnök ezután eljé tárja a vizsgálóbíró előtt tett vallomását, melyben beismeri bűnrészességét.

Lendvai István újabb megjegyzést tesz,

mire az elnök rá szól, hogy ne zavarja a tárgyalást.

Elnök: Vádlott társai azt vallották, hogy ön kapszlikat és gyújtósínort adott nekik.

Piroska György: Ebből egy szó se igaz.

Elnök: Igaz-e, hogy azt mondotta vallomása szerint, hogy nem baj, ha a bomba robban és nem baj, ha 20 zsidó elpusztul?

Piroska György: Ez a legaliasabb rágalom.

Elnök: A szembesítésnél Bölönyi szemébe mondta Önnek, hogy Piroskákhoz menet mondogta neki, hogy ő dobja be a bombát.

Piroska György: Nem igaz, lehet, hogy a jegyzőkönyvbe mégis bevittek, mert a jegyzőkönyvet előttem sohasem olvasták fel.

Elnök: Ha vádlott társai vallomásaiban nem bízik, talán bizni fog bátyja vallomásában. Ő azt mondta, hogy december 26-án, amikor Kókayékhoz mentek, ön arról beszélt, hogy a bombát Bölönyinek kellene bedobni.

Piroska György: Nem tudok erről semmit.

Az Erger-Berger, mint Irredenta nőta

Elnök: Nem énekeltek az Erger-Berger?

Piroska György: Szoktunk mi énekelni ilyen irredenta nótákat. (Derültség.)

Elnök azt kérdi, hogy január 5-én tett vallomását miért csak március 3-án vonta vissza.

Piroska György: Igazolni tudom, a fogházörökkel, hogy orvosi vizsgálatra sem vittek, bár vérzett a tudóm. Háromszor jelentkeztem a vizsgálóbírónál, azonban kiltökött. Nem mertem azután többször jelentkezni.

Elnök végül mekérdi, hogy tagja-e az ÉME-nek, mire Piroska így válaszol:

Igenis tagja voltam, ma is az vagyok és az is leszek

Elnök: Erre nem vagyok kíváncsi. Elnök ezután a főtárgyalást félbeszakította és folytatását holnap reggel 9 órára tűzte ki.

Hamis hír Nagyatádi és Garami tárgyalásairól

Budapest, szeptember 17. Félhivatalosan jelentik: A Magyarország hosszabb cikkben arról ad hírt, hogy Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter az Eskütt-ügy tárgyalása után megbeszéléseket folytatott volna a szociáldemokrata párttal és hogy ezeken a tárgyalásokon a földművelésügyi miniszter és a szociáldemokrata párt politikai együttműködéséről lett volna szó. A közlemény még arról is hírt ad, hogy a földművelésügyi miniszter megbízást adott volna valakinek, hogy az együttműködésről Garami Ernővel tárgyalásokat folytasson.

Nagyatádi Szabó földművelésügyi miniszter ezekre a hírekre vonatkozólag a következőket mondta:

— Becsületemben történt megtámadásom után a politikai életnek számos tényezője keresett fel pártállásra való tekintet nélkül. Részben szemé-

lyesen, részben pedig levélben vagy táviratban az egyéni becsületem ellen törő példátlan támadást egyértelműen és a legsúlyosabbban elítélve biztosítottak arról, hogy egyéni reputációm iránt a legteljesebb bizalommal viseltetnek. Hogy kik jártak nálam, abban semmi titkolni valóm nincsen, de viszont nem is tartom kötelességemnek azok névsorával elszámolni nekem, mert hiszen az illetők teljesen privátim kerestek fel. Ami a Magyarorságnak azt a közlését illeti, hogy én megbízást adtam volna Szemző Ernőnek vagy bárkinek is arra, hogy nevében bárkivel is tárgyaljon, az teljesen légből kapott valótlan. Nem abból a fából vagyok faragva, hogy bárkinek a segítségét kérem, az ajtaján kopogtassak, vagy bárkit is arra kérjek, hogy nevében bárhol is kopogtasson. Erre nekem szükségem nincs.

Vád alá helyezték Huzella professzort a lakáshivatalról szóló röpirata miatt

Élénk feltűnést keltett a tavasszal, hogy dr. Huzella Tivadar debreceni egyetemi orvosostanárnak Háború és béke orvosi megvilágításban című könyvét elkobozták. Az elkobozást elrendelő határozatot a vizsgálóbíró később feloldotta ugyan, most azonban egy másik könyve miatt indult eljárás Huzella professzor ellen.

Az egyetemi tanárnak az év elején egy röpirata jelent meg, amelyben élesen bírálta a lakáshivatal működését és ismertette az a hosszas és bonvadalmas ügyet, amely a dr. Nagy Géza egyetemi tanárségéd lakása körüli keletkezett. Csanak Jenő földbirtokos ugyanis tavaly ősszel saját házába költözött az iparkamarában levő ötszobás lakásából s ezt átadta albérlésben rokonának, dr. Nagy Gézának. Akkor helyezték Debrecenbe Ferjentsik Ottó tábornokot körletparancsnoknak. A lakáshivatal ezt a lakást a tábornok részére utalta ki s dr. Nagy Gézát kilakoltatta. Huzella professzor ez eljárást és

a dr. Nagy Gézát ért kárakért a lakáshivatal és Ferjentsik körletparancsnokot tette felelőssé a röpiratban, amely szóba került a nemzetgyűlésen is.

Hegymegi Kiss Pál, Debrecen II. kerületének képviselője ugyanis a debreceni lakáshivatalról mondott interpellációjában felhozta a lakáshivatal működésének jellemzésére Huzella Tivadar röpiratát is. Vass József népjóléti miniszter az interpellációra adott válaszában kijelentette, hogy ismeri a röpiratot, amelyet elsősorban abból a szempontból vizsgáltak meg, hogy lehet-e miatta bünvádi eljárást indítani a szerző ellen. A miniszter akkor azt mondta, hogy nem lehet, mert olyan ügyesen van a röpirat megírva, hogy nem alkalmas a sajtópör megindítására.

Annál érdekesebb, hogy a debreceni törvénytörvények vádtanácsa most dr. Huzella Tivadar egyetemi tanárt a röpirat miatt felhatalmazásra üldözőndő rágalmas miatt vád alá helyezte.

A városi közgyűlés előkészítése

Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága ma délután dr. Magoss György polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen a legközelebbi közgyűlést készítették elő.

Az építési szabályrendelet módosítása

Napirend előtt dr. Fejér Ferenc szövegét, hogy az építési szabályrendelet módosították ugyan s az építési kedv fokozására engedményeket tettek — például leszállították a kötelező szobanagasságot — de megfélekedtek arról, hogy a szabályrendelet szerint csak legalább 300 négyszögöl nagyságu telkekre lehet telekkönyvi tulajdonjogot szerezni. Kérte, hogy ezt a minimális teleknagyságot szállítsák le 150 négyszögöltre, mert így megtörténik, hogy egy telken két építhetnek, de telekkönyvileg egy névben van a telek. Ez zavarossá teszi a telekkönyvi ellenőrzést és nincs jó hatással az építkezés megindítására. Reméli, hogy ha a szabályrendeletet módosítják, ezzel fokozódik az építkezési kedv.

Napirend előtti felszólalás fölött vita nem indulhatott meg s így a bizottság a tanács figyelmét hívta fel arra, hogy a dr. Fejér Ferenc által mondottakat tegye megfontolás tárgyává.

A tuberkulózis elleni védekezés

A tuberkulózis elleni védekezésről már régebben szabályrendeletet készítettek, a népjóléti miniszter azonban azt bizonyos módosítások megtétele céljából visszaküldte. A módosított szabályrendelet érdekessége, hogy a két szobás és ennél kisebb lakások fölött a közigazgatási hatóság a tisztiorvosokkal együtt állandó ellenőrzést gyakorol egészségügyi szempontból, különös tekintettel a tüdővész kiterjedésének megakadályozására. Az ellenőrzés azonban inkább

csak tanácsadás jellegű, mert intézkedésre csak kivételes esetekben kerülhet sor.

Az iparos tanácskóla tandíja

Az iparos tanácskólaiban a kereskedelmi miniszter nem enged tandíjat szedni s ezért a bizottság azt javasolja a közgyűlésnek, hogy a 4 aranykoronában megállapított tandíjat fűtési hozzájárulás címen szedesse be. Ebben értesítik a minisztert, hogy az iparos tanácskólánál üresedésben levő rendes tandíri állást nem töltik be és újból kérni fogják a tandíjszedés megengedését.

A városi póttelkéket

július 1-től visszamenőleg aranykoronában állapították meg és kimondták, hogy a július elsze előtti hátralékokat valorizálva, aranykoronában kell befizetni.

A zenede P. Nagy Zoltán-alapítvány

A városi zeneiskola tanári kara 5.600.000 koronás alapítványt tett P. Nagy Zoltán igazgató szerzői estje alkalmával annak nevére. A jog- és pénzügyi bizottság az alapítványt közzönettel elfogadta, de fölkerlte a tanári kart, hogy precizizozza az alapítólévélben, hogy a kamatokból csak a zeneiskolai tanároknak a városi zeneiskolában tanuló jó előmeneteli gyermekeiket jutalmazták-e, vagy ezen kívül a zenede alkalmazottainak gyermekeit is.

SOOS ELSŐRANGU URISZABÓSÁGA Kereskedelmi és Iparkamara épület, Verbőc-i utca 2.

Már mindenki tudja, hogy a legolcsóbban és a legszebb SZÖVETEKET FELDHHEIM IMRE posztóházában Kossuth-u. 6. vásárolhat.

Elfogadták a Herriot-McDonald-javaslatot

Genf, szeptember 17. A 12-ik albizottság valamennyi tag megegyezésre beleegyezett a szankciók kérdésében való munkáitait és a külön megállapodások tekintetében a francia-angol tétel álláspontjára helyezkedett.

Benes az újságíróknak kijelentette, hogy a hadban álló államok politikai integritását ez a tervezet tiszteletben fogja tartani, de a támadó félnek az okozott károkat meg kell térítenie, ugyszintén a hadiköltségeket is.

A tervezet harmadik része a leszerelési konferenciával foglalkozik és ennek a konferenciának összehívása tekintetében állapítja meg a követendő eljárást.

Török memorandum a mosuli népszavazásról

Genf, szept. 17. A török delegáció ma emlékiratot nyújtott át a nemzetek szövetségének tanácsához tartozó tagoknak és a közgyűlésnek, amely lényegében a következőket tartalmazza: Minden gazdasági, politikai, történeti, földrajzi, stratégiai és néprajzi megfontolás mellett szól, hogy a török szuverenitást továbbra is meg kell hagyni a mosuli viláitban. Ennek a területnek a lakossága az angol okfejtéssel szemben óriási többséggel nem akar csatlakozni Irákhhoz. Mútan az angol kormány igényét azzal támasztja alá, hogy a lakosság állítólag el akar szakadni Törökországtól, a vitás kérdést csak népszavazással lehet eldönteni.

Itteni török körökben azt hangoztatták, hogy Törökországnak a nemzetek szövetségéhez való esetleges csatlakozása attól függ, milyen igazságra talál Törökország a nemzetek szövetségénél.

A jelölt felajánlását dőtt égitelét. Me küldöttség intézett a hogy az őt szemé olyan fér ladva, ip melve, in zik a kö kasságáv sere mar Varj a küldöt kának sz arra, hos bérokra. munkájá tizedes nül, ipar tel tette, söbb a'e lenni kel helyzetb oly ered a helyze hezobb r még egy meggond tekintett nyére i vajon s képes-e gyöződte a kül személy tekintély

A franciák kivonultak Oberhausenből Berlin, szept. 17. Mint a lapok Oberhausenből jelentik, a francia megszálló csapatok elvonulása tegnap a kora reggeli órákban kezdődött, délután 1 órára az utolsó francia csapat is kivonult a városból.

Megszűnt a rajnai vámvonal

Koblentz, szept. 17. A szövetséges közti többszörség a Rajnavonalon minden vámszámítást megszüntetett. A német adóvámhatóság beszedésére szolgáló szövetséges közti hivatalnokok a londoni jegyzőkönyv alapján október 21-ig maradnak működésben és a befolyt összegeket a jóvátételi bizottság fizetési megbízottjának számlájára fizetik be.

A ruhrvidéki amnesztia

Koblentz, szept. 17. A rainavidéki szövetséges közeli főbizottság rendeletet adott ki a londoni egyezményben megállapított kegyelmi rendszabályok ügyében és ebben elrendelte a németek ellen folytatott büntető eljárások megszüntetését.

Saarbrücken, szept. 17. Az itteni fogházak abból az osztályából, ahol a ruhrvidéki politikai foglyok voltak, ma 25 embert bocsátottak szabadon, közöttük Go gos tanitót, akit életfogytiglani kényszermunkára, továbbá Gotfried Ludvig hafeni rendőrfelügyelőt, akit 20 évi kényszermunkára ítélték.

12 és fél százalék a hivatalos kamatláb

Budapest, szept. 17. A Magyar Nemzeti Bank főtanácsa ma délután Popovics Sándor elnökletével ülést tartott. Az ülésen részt vett Papp Elek és Bernáth István alelnökök, Szabály Alajos államtitkár, a bank kormánybiztosa, Mrs. Siepmann népszövetségi tanácsos, továbbá Weisz Fülöp, Walder Gyula, Madarassy-Beck Marcel, Végli Károly, Chorin Ferenc, Meskó Pál főtanácsosok és Schober Béla vezérigazgató.

A főtanács mai ülésének legfontosabb határozata volt, hogy a hivatalos kamatlábat a változó lezárási kamatlábnál 10 százalékról 12,5 százalékra emelték fel, a készülőknél pedig 11 százalékról 13,5 százalékra. Ennek az intézkedésnek indító oka az, hogy az őszi gabonakampány a bank váltótárcáit valószínűleg erősen igénybe fogja venni.

Varjassy Imrét jelölték az ipartestület elnöki állására

Mint ismeretes, Némethi Aladár ipartestületi elnök nagy elfoglaltsága miatt lemondott állásáról. Az ipartestület előjárásba elhatározta, hogy megválasztja az elnöki állást, amely egyhangúlag az ipartestület jelenlegi első elnöke, Varjassy Imre elnökjelölését mellett foglalt állást. A jelölő bizottság Varjassy Imrének egyrészt hozza, évtizedekre menő eredményes munkásságát kívánta jutalmazni, másrészt tekintettel volt arra is, hogy Varjassy Imre személye garancia lesz a testület békés atmoszférájának további fentartására s a fokozottabb igények sikeres kielégítésére.

A jelölő bizottság az elnöki tisztség felajánlása végett ezúttal este küldött égisleg kereste föl Varjassy Imrét. Mezőter Lajos alelnök volt a küldöttség szószoka, aki a jelölőbizottság beszédében rámutatott arra, hogy az ipartestület vezető emberei őt szemelték ki a testület élére, mint olyan férfit, aki az egyes uton haladva, iparos társai szeretettel kiérdemelve, immár több évtized óta dolgozik a köz érdekekben s eddigi munkásságával az elnöki tisztség betöltésére magát érdemessé tette.

Varjassy Imre jólelkűen fogadta a küldöttség megjelenését és szónokának szavait s válaszában rámutatott arra, hogy ő sohasem törekedett háborúra, de arra sem, hogy szerény munkájáért elismerést váron. Amit évtizedes munkájával tett, azt önzetlenül, iparotársai érdekében, szeretettel tette. Mint ellátási tag és később alelnök, ott volt mindenhol, ahol lenni kellett, azonban a jelen súlyos helyzetben, mint elnök, nem tudna oly eredményes munkát végezni, mert a helyzet az elnöktől sokkal több, nehezebb munkát kíván, melyre bizony még egy nagy képességű ember is meggondolva vállalkozhatik. Emellett tekintettel kell lenni saját körülményeire is nagyon meggondolandó az, vajon saját anyagi romlása nélkül képes-e vállalni a terheket? Meggyőződése az, hogy nem. Ezért kérte a küldöttség tagjait, tekintsenek el személyétől s átvesszék más olyan tekintélyes embert, aki nincs leköltve

anyira, aki úgy erköcsi, mint anyagi állását meghozatalára képes lesz. A küldöttség tagjai remélik, hogy mégis sikerüljön fog Varjassy Imrét megválasztani a jelölés elfogadása után.

péntek este tartandó előjárásról híjelen, amikor beszámolnak küldöttségük eredményéről, a jelölt egyhangú választása vonatkozó előkészületek megejtését javasolhatják.

Két részletben lehet betizetni a kényszerkölcsön hátralékát

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Az állami kölcsönöket három részletben, 1924. évi március 13-ig, március 31 és április 30-ig, az állami kölcsönt pedig két részletben, 1924. június 4-ig és augusztus 6-ig kellett befizetni. Azok az adózók, akikkel szemben az állami kölcsönöket, illetve állami kölcsön kivétele még nem jogerős, mert az ellen feleltek, vagy nem feleltek ugyan, de a kölcsönöket, illetve kölcsön alapjául szolgáló 1923. évi jövedelem- és vagyonadó tekintetében jogorvoslati eljárás van folyamatban, a kölcsönöket, illetve a kölcsönnek csupán fele részét tartoznak az említett határidőn belül befizetni.

Azoknak a tartozásoknak befizetésére nézve, amely tartozások felelteségi jogorvoslati eljárás alatt álló állami kölcsönökből, illetve kölcsönből a mai napig sem lettek befizetve, a pénzügyminiszter a következőket rendelte el:

A felelteszés vagy közigazgatási bírósági panasz alatt álló állami kölcsönökhöz, illetve kölcsönök első felerészét, vagy ebből a felerészből még fennálló hátralékot legkésőbb 1924. szeptember 30-ig bezárólag pótlék nélkül lehet behizetni. A második felerészét illetően azt a többletet, amivel a jogerős megállapítandó összeg az első felerészét meghaladja, havi egy százalék késedelmi kamattal együtt a kölcsönfelvétel, illetve kölcsön jogérvényesen megállapító határozat, (ítélet) kézbesítését követő 8 napon belül kell megfizetni. Amely esetben a kölcsönfelvétel és kölcsön kivétele jogerős úgy, hogy az adózó által beadott panasz csupán a felelteszésből származó többlet ellen irányult, csak ez a többlet fizethető a fenti módon két részletben.

Ez a rendelet nem vonatkozik azokra az állami kölcsönökhöz, amelyekre és kölcsönökhöz, amelyeknek fizetése már jogerős, továbbá nem szolgáltat jogalapot az e rendelet kiadása előtt befizetett adópótlékok visszatérítésére.

Megérkeztek a német kormány bizonyítékai Förster-Schultz személyazonosságáról

Budapesti tudósítók jelenti: Annak idején Förster-Schultz Henrik, Erzberger egyik gyilkosának elfogatásakor a budapesti törvényszék vizsgálóbírája, Förster-Schultz személyazonosságának megállapítása ügyében az offenburgi törvényszék vizsgálóbírájához fordult s kérte, hogy a személyazonosság határozott megállapítása végett küldje meg mindazokat az okmányos bizonyítékokat, amelyek kétségtelenül teszik, hogy a letartóztatásban lévő ember valóban Schultz Henrik, Erzberger Mátyás gyilkosa.

A német követtség néhány nappal ezelőtt átadta a belügyminisztériumnak az offenburgi törvényszék vizsgálóbírájának választát és mindazokat a hiteles okmányokat, amelyek ehhez

mellékelve voltak. Ezek a bizonyítékok, amelyek valamennyien perrendszertűek, kizárják minden lehetőséget annak, hogy Schultz személyében tévedhettek a hatóságok. Megküldték többek között Schultz több sajtókezírt levelet, amelyekből könnyűszerrel megállapítható, hogy azokat Förster írta. A bizonyítékok között szerepel Schultz születési bizonyítványa, több tanak hatósági vallomása, akik Förster felmutatott fényképről határozottan felismerik Schultzot.

Az ügyészség a bizonyítékokat nyomban áttette Bubits Jenő dr. vizsgálóbíróhoz, aki viszont rövid jelentés kapcsán a kiadatási tanácshoz tette át az iratokat. A kiadatásra vonatkozó döntés egy héten belül megtörténik.

Három dalárda dalosünnepélye

Közöltük annak idején, hogy a hajduböszörményi Törökös dalkör városunk Kossuth-dalkörét és Iparos dalkörét körülbelül egy félszázaddal ezelőtt vendégül látta egy fényesen sikerült dalestélyen, melyen a város minden rétege képviselve volt. Ennek viszonozásul fog szolgálni az a fényes sikerűnek ígérkező, nagyszabású dalestély, melyen közreműködnek a böszörményi Törökös, debreceni Kossuth-dalkörök és Templomgyesületi vegyeskar. A műsort szombati számunkban közöljük, amely napon, tehát szeptember 20-án, este 8 órakor rendeztetik az Omnia-mozgó helyiségében a dalestély. Hisszük, hogy városunk közönsége hasonló érdeklődést fog mutatni az estély iránt, mint annak idején Böszörményben láttuk s a testvér város díszes képviselőit, kiket estélyi érkezésükre a Hatvan-utcai állomásnál dr. Barna László testvér, meggyőződhetik városunk testvéri szeretetteljes érületéről. A hangversenyt követően vacsora lesz az Albert-telep vendéglőben, melyre vendégek igen szívesen láttatnak. Jegyek Hegedűs és Sándor könyvkereskedésében, a Kossuth-dalkör helyiségében (Burgundia-utcai iparostanoncskola), a Függelvényesi Körben (Csapó-utca), Albert-telep vendéglőben és este a pénztárnál (Omnia mozgó) kaphatók.

Megegyezés a bécsi fémpipari sztrájkban

Bécs, szept. 17. Az utolsó tárgyalások, amelyek a fémpipari sztrájk megszüntetése céljából tegnap este egy negyed 10 órakor megindultak, ma reggel 5 órakor megegyezésre vezettek. Ezerint a munkások létminimumát 20 százalékkal, általános bérüket pedig 10 százalékkal emelték. A sztrájkolók negyenes tanácsa holnap ül össze, hogy a tárgyalások eredményét megvitassa. Az elvi megegyezés következtében a villamos üzemek munkásaik sztrájkja megszűnt és holnap reggel kivétel nélkül megjelentek a lapok is.

Nyukosz hirdmény Bérlet után járó burgonya és káposzta felosztása céljából kérjük az igénylőseket a hivatalos órák alatt, oktetlenül folyó hó 26-ig bezárólag személyesen eszközölni, mivel későbbi bejelentéseket nem vehet figyelembe az elrókség.

CSISZOLT AUTÓ ÉS AJTÓ VÉDŐÜVEGLAPOK SIPKOVITS tükör- és üvegcsiszológyárában megrendelhetők. Sziv-utca 14. Telefon 358.

HIREK

Az idő. A meteorológiai intézet jelenti: Hazánkban a borult idő csak átmeneti volt. A hőmérséklet ma reggel alacsonyabb lett. Prognózis: Tulnyomán száraz idő lassu hőemelkedéssel.

A presbitérium ülése. A debreceni református egyház e hó 18-án, csütörtökön délután 4 órakor az egyház tanácstermében presbyteri gyűlést tart, melynek fontosabb tárgyai: A lelkészválasztás előkészítéséhez szükséges intézkedések. Egyházi főjegyző megványa a Tegás-kertben tervezett népiskola és általában új népiskolák létesítése ügyének irafelvétele iránt. A lelkésztestület jelentése a folyó év első felében kifejtett működéséről. Jelentés a megüresedett hitoktató lelkészi állásra beérkezett pályázatokról. A választás megejtése. Jelentés az egyházi választók névjegyzékének elkészültéről. Az ispotályi templom kántori szolgálat díjazásának megállapítása tárgyában.

Vadászati hírek. Felhívom a köztisztviselők vadásztársulatának azon tagjait, akik a társulat kötelekéből kilépni szándékoznak, hogy ezirányu nyilatkozatukat írásban sürgősen de legkésőbb f. hó 21-éig, a pénztárnossal jelentsek be. Wilhelms elnök.

Ne okozzon gondot,

hogy hol szereznek be ruházati szükségleteiket.

Tetőlől talpig ruházatkodhatunk az őszi idényre

minden elképzelt ruházati cakkban dúsan felszerelt, szolidnak elismert üzletünkben:

ARANY BIKA DIVATHÁZ

Bikaszálló épület és

APOLLÓ DIVATÁRUHÁZ

Miklós-utca sarok.

Raktárunk túlszűfolttsága miatt árainkat 20%-kal leszállítottuk.

Ezen tény bizonyítja a mi üzletünk árának is.

Saját érdekében csatlakozz, ha árunk jó minőségéről vételekényezzer nélkül meggyőződsz.

Table listing various clothing items and their prices in K. Items include: Francia velour kabát, 150 sz. angol férfi szövet, 100 sz. gyapjú kabát, 110 sz. puplin szövet, 140 sz. sötétkék és fekete kangaro ruhá, 150 sz. raglán szövet, 160 sz. trikóselyem, 100 sz. trikóselyem, Francia crep de chine, Prima mosó szövet flanel, schiffon és vászon, Goldberger karton, Legfinomabb ing zefir, Gyapjú kötött kabát, Kötött divat mellény, Tiszta gyapjú, G ória női és férfi esernyők, Csodaszép fátoly harisnya, Finom s rapa harisya, la vászon nő ing, la zefir férfi ing, Rövid alsónadrág, Mosszu alsónadrág.

Paplanok nagy választékban.

Tisztviselőknek külön árkedvezmény!

— **Meggyilkolták a mongol miniszterelnököt** Londonból táviratozzák: A lapok jelentik Tientsinből: Daran mongol miniszterelnököt mongol bolsevisták megölték. A mongol bolsevisták meggyilkozást kötöttek Pekinggel, hogy Mongolországnak Kinához való csatlóása érdekében mozgalmat indítsanak.

— **Hainisch elnök megkegyelmezett Wolff ezredesnek.** Egy bécsi lap tudósítói közli, hogy Hainisch szövetségi elnök elengedte Wolff ezredesnek az ausztriai legitímisták vezérének büntetése hátralevő részét. Wolffot összesen 108 napi szabadságvezetés büntetéssel sújtották, amelyből 10 hetet kitöltött.

— **Félláru vasúti jegy a nyíregyházi és iparkamara közli érdekeltségével,** hogy a Nyíregyházán e hó 14-21-én tartandó ipari-, gazdasági- és kulturálisra utazók részére Nyíregyházára és vissza félláru vasúti jegy váltására jogosító igazolványok ismét érkeztek a kamarához. Az igazolványok szeptember 22-ig érvényesek. Ezek az igazolványok egyszerűsített a kiállítás területére belépő jegyül is szolgálhatnak. Ára 28,000 korona.

— **A hadirokkantak, hadlövőgyegek és árvák szeptemberi illetményeinek** kifizetése e hó 19-én, pénteken délután 9 órakor veszi kezdetét és tart 25-ig, csütörtökig bezárólag. Az elmaradtak illetménye 22-én, hétfőn fog kifizetést. Az illetmények minden nap déli 12 óráig fizetettek. Debrecen sz. kir. város névelési hivatala.

— **Egy családi dráma epológusa,** annak a tragédiának amely tavaly júniusban játszódott le Hamza György nyugalmazott huszárkapitány sesteri villájában, most volt az utolsó felvonása a debreceni törvényszéken. Hamza György ugyanis, aki lelőtte Horvth István tüzérszázados t. mert feleségével együtt találta, a bíróság fölmentette. Hamza válpörrel indított felesége ellen, aki azonban nem akarta fölbontani a házasságot. A törvényszék a felperes keresetét el is utasította azzal az indoklással, hogy cselekményeiben a megbocsátás szándékának jeleit látta. Hamza György az élet ellen felekezett.

— **Összeesküvés Hitler kiszabditására.** Münchenből táviratozzák: Tegnap a német néppárt vezetői közül ötöt letartóztattak. A letartóztatottak Hitler kiszabditása céljából szövetkeztek. A Frontring szervezet 6 tagját, akik jelentős szerepet játszanak a fajvédő mozgalomban, tegnap letartóztatták, mert az a gyanu merült fel ellenük, hogy tiltott szervezkedést folytattak.

— **Az amerikai kivándorlás korlátozása.** Az északamerikai Egyesült Államok budapesti főkonzulátusa hivatalosan közölte, hogy szeptember 15-től kezdve további közelség nem fogad el előjegyzéseket olyan kivándorlóktól, akik a magyar, román, jugoszláv, osztrák, lengyel, orosz kvótá terhére esnek.

— **Előzetes letartóztatásba helyezték az álarcos autóbaniákat.** Budapestből írják: Vogl József rendőrkapitány kiírta: Csonka S. és Berta Márton előt az előzetes letartóztatásról szóló végzést. A végzés szerint Csonka Sándort háromrendbeli gyilkosság kísérlete, rablás és személyes szabadság megsértésének büntette címén. Borta Márton pedig rablás, személyes szabadság megsértése és gyilkosságra való szövegetés büntette címén helyezte előzetes letartóztatásba a rendőrkapitány. A három gyilkosság kísérletét a safför ellen és a két rendőr elleni revolvertámadással követte el Csonka, míg a rablást az autó erőszakos megszerzésével és használatba vételével követték el az autóbaniák. A letartóztatottakat legkésőbb holnap reggel az ügyészség Markó-utcai fogházába szállítják.

— **A 2-es honvédszárok Tisza-ünnepe.** A debreceni volt 2. honvéd huszárezred vasárnap leplezi le a huszárlaktanyájában a hősök emlékművét s ugyanakkor avatják be a laktanyájában berendezett Tisza-szobát is, amelyben az ezred egykori parancsnokának, Tisza István grófnak a relikviái vannak. A debreceni huszárezred ünnepén, amelyen József Ferenc királyi herceg is megjelenik Ágya Sándor kíséretében, részt vesz Csáky Károly gróf honvédelmi miniszter, valamint Rakovszky Iván belügyminiszter, aki nejevel utazik Debrecenbe a Tisza-ünnep hivatalos résztvevői között.

— **Uridivat férfi ruhákat** utányosan készít, elsőrendű munka. Tisztviselőknek árendmenny. Szevanov, Darabos-utca 44. Tanuló fizetéssel felvétetik.

— **Szörmeárúkat saját készítményekben legnagyobb választék u. m.: sealskin bundák, sport női, férfi, Nappa férfi és női kabátok Végh szörmeárúházában, Piac-utca 4.**

— **Izléses olcsó címéblákat készít** Buray címfestő Darabos-utca 43.

— **Vagon cserépkályha megérkezett.** Árakást, tisztítást vállal Krisch Piac-u. 89. Telefon 12-18.

— **Divatós férfi ruhákat** utányosan készít Keresztési uriszabó, Varga-utca 1. szám.

— **Egy Wertheim szekrény** hármasmajdnem új eladó. Miklós-utca 11.

— **Eladó többrendbeli nagy- és kis-templomi ülőhelyek.** Özv. Hirschfeld-nél József kir. herceg-u. 38.

— **Uridivat férfi ruhákat** utányosan készít, elsőrendű munka. Tisztviselőknek árendmenny. Szevanov, Darabos-utca 44. Tanuló fizetéssel felvétetik.

— **Szörmeárúkat saját készítményekben legnagyobb választék u. m.: sealskin bundák, sport női, férfi, Nappa férfi és női kabátok Végh szörmeárúházában, Piac-utca 4.**

— **Izléses olcsó címéblákat készít** Buray címfestő Darabos-utca 43.

— **Vagon cserépkályha megérkezett.** Árakást, tisztítást vállal Krisch Piac-u. 89. Telefon 12-18.

— **Divatós férfi ruhákat** utányosan készít Keresztési uriszabó, Varga-utca 1. szám.

— **Egy Wertheim szekrény** hármasmajdnem új eladó. Miklós-utca 11.

— **Eladó többrendbeli nagy- és kis-templomi ülőhelyek.** Özv. Hirschfeld-nél József kir. herceg-u. 38.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:
CSÜTÖRTÖK: Arvácska. Operett. **PÉNTEK: Antonia.** Vígjáték. A) bérlet.
SZOMBAT: Annuska. Vígjáték. Uj betanulással. B) bérlet.
VASÁRNAP: Kísasszony feleségem. Operette. Uj betanulással. Bérletszűnet.
HÉTFŐ: Kísasszony feleségem. Operette. A) bérlet.
KEDD: Arvácska. operette. B) bérlet.
SZERDA: Kísasszony feleségem. Operette. C) bérlet.
CSÜTÖRTÖK: Annuska. Vígjáték. D) bérlet.
PÉNTEK: Huncut a lány. Operette. Bemutató Bérletszűnet.
SZOMBAT: Huncut a lány. Operette. D) bérlet.
VASÁRNAP: Délután: Arvácska. Operette. Este: Huncut a lány. Operette. Bérletszűnet.

A színházi iroda hírei:
 Az újdonságok és reprimék, melyekkel az igazgatóság a műsort változatosabbá teszi, egyelőre leszorítják a műsorról az „Arvácska” operettet, mely még ma B) bérletben került színre.

Annuska. Gárdonyi poetikus színmagyar levegőjű vígjátéka szombaton, **Kísasszony feleségem.** Lecorqu gyönyörű, mulattató operette vasárnap kerül felújításra.

Mozgószínházak
 Figyelmeztetés! Az eredeti párisi olimpiász filmek 24 és 25-én Urániában, újuságunk rendes helyaráknál sokkal olcsóbban menészkelt helyárakkal lesznek bemutatva.

„METEOR”-ban csütörtökön „Lengyelvér”. Mindkét rész egyszerre. — Előadások 5, 7 és 9 órakor. Jegyvétel szerdán d. e. 10 órától.

ŐSZI KALAPUJDONSÁGOK
FRANK EDÉNÉL
RISKÓ BÉLA
ANGOL ÉS FRANCIA
NŐIDIVATTERME
 Passage, Ferencz József-ut 28.

Fűszerszükségletét
 most fedezheti a legelőnyösebben
Csanak József K. Rt.
 fűszer és csemegekereskedésben.
 Piac-utca 81. Telefon 70.

KONCZ kelmfestő
 gyárát ismét saját kezelésébe vette, kifogástalan munkáért szavatol és b. megbízónak bárhol kért vagy hirdett helybelli áraknál 20—30%-al olcsóbban vállal
 Péterfia 30. és Arany János-utca 10.

SPORT

Bíróküldés. A bíróküldő bizottság a vasárnapi mérkőzések vezetésére a következő bírókat jelölte ki: DEAC — DTE Halraö-sorlegmérkőző (Nyulás) Németh József, DMTK—DKASE — Tamssy László, D. Postás—MOVE — KSE Szántó Zoltán, Ny. Postás — KSE Horvát Endre, KIKSE—TTE Cs. Nagy Béla, NSE—KISE Havas Endre.

Kelet—Magyarország B) válogatott. Magyarország B) válogatott csapata másnap Nyíregyházán mérkőzik Kelet válogatott csapatával. A B) válogatott összeállítása a következő: Neuhaus III. ker. TVE—Sagulyi KAC, DUDÁS KAC—Borsányi BTC, Nadler MTK, Bartos Török—Szántó Török, Urík Török, Kautsky Török, Lébi VAC, Szidon UTE, Tartalék: Pollák Zugló, Lantos Török. A kerületi tanács Debrecenből különvonatot akar indítani a mérkőzésre. Amennyiben 150 jelentkező akad, a különvonat déli 11 órakor indulna Debrecenből és Nyíregyházáról vissza este 8 órakor. A jegy ára — amelyben benne van a mérkőzés jegyének ára is — oda-vissza 100,000 korona. Jelentkezni a kerületi elnökségnél lehet.

A kerületi Tanács csütörtökön 7 órakor hivatalos helyiségében ülést tart. Előtte 6 órakor a fegyelmi bizottság ülészik.

Legolcsóbb szörme-áru bevásárlási forrás a Lipcsei Szörmeház
Kohn Sándor szűcsmester.
Bika-épület mozi-bejárata.
 Javítások, alakítások a legújabb modellek szerint legolcsóbban készülnek. Szörmefestést vállalok.

KÖNYVELŐ
 magyar, német nyelvtudással állást keres.
 „Megbízható” jellegre a kiadoba.

Öltönyt felöltöt, telikabatot elegánsat, jót és olcsót felelősség mellett méret után részletre is leggyorsabban készít az Arany Bika-divatház
 Bika-épület. Piac-utca.

Menekült órák
 szakszerűen, meglepő olcsón vállal javításokat
Rákóczi-u. 36. sz.

A Margit-fürdő Debreczen leghigiénikusabb fürdője, hol a gőz- vagy kádfürdő ingyen villamos utazással oda és vissza még mindig csak 10.000 koronába kerül.
 Jegyek a villamos kalauzoknál válthatók. Havi bérletek és kedvezményes fürdőjegyek a fürdő pénztáránál kaphatók.

1924 szeptember 18.
 Le...
 fé...
 Fe...
 K...
 Egy arany...
 1.50...
 Az értékt...
 kedvelen vo...
 irányzata ell...
 lami-részvény...
 is kereslet, m...
 mértékben, h...
 mindjárt a t...
 koronás árni...
 is függeszett...
 let azonban f...
 volt iránta. E...
 árfolyamszap...
 már 1.500.000...
 és a Czinne...
 lentékenyen

Angol-Magy...
 Atlanika
 Bosny, agrár
 Fabank
 Földhitelban
 Hazai
 Hermes
 Szlavon jelz...
 Lloyd bank
 Amerikai
 Általános
 Magyar hitel
 Ingatlan
 Cseh bank
 Forgalmi b...
 Jelzáloghitel
 Keresk. hitel
 Leszámitoló
 Magy.-német
 Olaszbank
 Közp. Jelz...
 Városi bank
 Mercur
 Nemzeti
 Osztrák hitte...
 Keresk. bank
 Verkehrsban...
 W. Bankveer...
 Ta...
 Belvárosi
 Lipótvárosi
 Köb. tak.
 Egyes. Föv...
 Ált. takaréka...
 Mektár
 Pesti Hazai
 E. M. Bizt...
 Fonciére
 Pannonia b...
 Pátia
 Back-malom
 Bor-od-misk...
 Concordia
 Békéscsaba...
 Budapesti gm...
 Törökzentri...
 Gizella
 Hungária
 Királymalom
 Pesti Viktóri...
 Transdanubia
 Athenaeum
 Fővárosi
 Franklin
 Globus
 Kunossy
 Pallas

Legszebb Legjobb
Legolcsóbb

férfiruhaszövetek

Feldheim Dezsőnél
(Piac-u. 67.) szerezhethők be.

KÖZGAZDASÁG

Egy aranykorona = (a dollár hivatalos középárfolyamán számítva 15.608-89 papirkorona)

1.500.000 koronára emelkedett a Magyar Szalámi

Budapest, szept. 17.

Az értéktözsde ma megnyitása után kedvetlen volt a hangulat s az üzlet irányzata ellanyhult. Egyedül a Szalámi-részvények iránt motatkozott ma is kereslet, még pedig olyan nagy mértékben, hogy a Magyar Szalámi mindjárt a tőzsdeidő elején 1,275.000 koronás árnívót ért el s e miatt fel is függesztették a jegyzését. A kereslet azonban továbbra is olyan élnék volt iránta, hogy 50-100.000 koronás árfolyamszaporulattal déli 12 órakor már 1.500.000 koronás jegyzést ért el és a Czinner-szalámi ára is igen jelentősen emelkedett. A bankok, a

nagyipari és közlekedési értékek piacán a kontremim eleinte sikerrel operált, később azonban intervenciók vásárlásokra ezek az értékek, így a Magyar Hitel, Kereskedelmi Bank, Ganz-Danubius és a BUR visszaverték, sőt meg is javították kezdeti árfolyamukat.

Az utótőzsdén

változatlanul barátságos volt a hangulat s a kontremim mesterkedései csak átmenetileg tudták a kurzusokat leszorítani. Különösen a bankértékek piaca mutatott élénkséget. A két szalámi-részvényben kisebb gvingülés állott

be. A pénzpiac üzletelen volt, kisebb tételeket vettek igénybe háromnyolcad százalékos alapon. Tájékoztató árfolyamok ezer koronákban:

Kereskedelmi Bank 1155-1155, Póldhitelbank 238 (áru), Magyar Hitel 503, Leszámitoló Bank 69,5, Osztrák Hitel 172,5, Pesti hazai 3300, Egyes. Föv. 103-105.

Athenaeum 130, Pallás 151-153, Tröszt 158, BUR 325-335, Levante 170, Közúti 54, Nova 120-130, Viktória malom 190, Első Bpesti 117 Miskolci 117-118.

Altalános Készén 2750-2800, Salgó 512, Rima 150, Ganz-Vill. 1175-1200, Bródi vagon 101, Lámpa 120, Ganz-Danub. 2350-2380.

Cukor 2300, Georgia 383-385, Czinner 112, Szalámi 1325-1375, Pharmacia 16, Szikra 35,5, Hungária Mitrágya 98, Flóra 65.

Ofa 515, Hazai fa 108, Zabolai 66-67, Nasci 2040, Gumi 230-232, Vasmegeyi 105, Égiz 24.

Nemesiémárak

1 koronás 6400, 2 koronás 12800, forint 17000, 5 koronás 33000, 10 koronás 165000, 20 koronás 330000 dukát asany 180000.

Zürichi zárlat

London 2370, New-York 305,30, Brüsszel 2640, Milano 2325, Páris 2836 egyenyeved, Hollandia 204, Berlin 126, Bécs 74,75, Szófia 387, Prága 1587,5, Varsó 103, BUDAPEST 69, Bukarest 250, Belgrád 747,5.

A Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaárfolyamokról

Angol font 342000-346000, Cseh korona 2292-2311, Dinár 1037-1059, Dollár 76680-77240, Léva 549-564, Svájci frank 14460-14605, Hollandi

forint 29405-29660, Svéd korona 20300-20460, Norvég korona 10430-10610, Dán korona 12905-13040, Belgia frank 3815-3845, Amsterdam 29705-29860, Belgrád 1057-1064, Brüsszel 3845-3865, Kopenhága 13105-13175, Krisztília 10630-10685, Milano, lira 3379-3396, New-York 77180-77580, Páris, francia frank 4120-4150, Prága 2312-2324, Szófia 564-578, Stockholm 20550-20660, Bécs, osztrák korona 108,85-109,45, Zürich, 14560-14635, London 345000-347000, Bukarest, lei 404-407.

Olcsóbb a buza

A terménytözsden az Irányzat buzában gyengébb volt. A forgalom csekély.

Hivatalos árak 76 kilós tiszavidéki 405-410, egyéb 402,5-407,5, 79 kilós tiszavidéki 415-417,5, egyéb 412,5-415, rozs 360-365, takarmányárpa 390-410, sörápa 450-470, köles 290-310, ui zab 320-340, tengeri 380-385, repce 620-650, korpá 230-240.

Ferencvárosi sertésvásár: Nyíltvársári maradvány 494, érkezeti 436, eladatott 250. Árak: zsirsertés fiatal könnyű 24-26, közép 27-28, Zártvársáron 36 maradt eladatlan. Árak a fentiek.

Babi kelengyék, gyermek-cikkek legolcsóbban Dr. HEGEDÜSNÉ Gyermek-Divatházában Simonffy-utca 2.

A tőzsdei árfolyamok — ezer koronákban

Legutóbbi zárlat, mai legalacsonyabb, legmagasabb és záróárfolyamok

Table with multiple columns: Bankok, Fapari vállalatok, Közlekedési vállalatok, Sör- és szezizipar, Gáz- és villamosági vállalatok, Élelmiszer vállalatok, Cukorgyárak, Olajmüvek, Szállodák és gyógyfürdők, Textilipari vállalatok, Vegyipari vállalatok, Különléte vállalatok. Each column lists various companies and their corresponding exchange rates.

Modern egyemeletes ház

a központban, belső tiszta öt szobás gyönyörű lakással, jóval a forgalmi értéken túl sűrűn eladó.

Cím a Független Ujság kiadójában.

Ha nincsen pénze

és szüksége van vászon, zefir, kanavász és férfi és női fehérnemű, szövet, béléstartu, harisnya, zoknira, úgy keresse fel

KAISERT, PIAC-U. 7.
hol kedvező fizetési feltételek mellett vásárolhat!

Száraz tűzifát

aprítva vagy hasábosan legolcsóbban azonnal szállít

Klein Ármin és Társa
fatelepe, Máv. állomás, belső fatér.
Iroda: Deák Ferenc-utca 11.
TELEFON 8-31.

Sirkövek

minden minőségben szállított árakban

Hunyadi-u. 14. Sirkőraktár

Telefon 724.

Rajzzal és költségvetéssel díjtalanul szolgálók.

Temető munkát olcsón vállalunk

ERNST JÓZSEF

faszobrász

Széchenyi-utca 42. sz.

Készít megrendelésre mindenféle iparművészeti cikket, úgymint fali karkat, facsilárokat és butor faragásokat.

Szücsmunkát

jutányosan vállal,

szőrmeáruk

dus választékban,

bekecsék rendelhetők

ADLER szücsnél

Batthyány-utca 2. sz.

Szobafűtésre és üzemi célokra szállítunk:

salgótarjáni, baglyasaljai, dorogi és borsodi szenet

továbbá porosz kőszentet és kokszot, valamint kovácszenet.

Schuschitzky János és Társa

Debreczen, Szent Anna u. 7., a Salgótarjáni Köszentbánya R. T. kerületi igazgatójához képviseleté.

NŐIFELŐLTŐ UJDONSÁGOK

krepp marokin és szövetrohák, női kalap ujdonságok eddig még nem létező nagy választékban !!! MEGÉRKEZTEK !!!

a RÓZSA ÁRUHÁZBA

ALFÖLDI PALOTA.

Óriási occasio! Óriási occasio!

HAVAS harisnyaáruházban

BÁDOGOS-UTCA 1. (Tisza-palota)

Minden versenyt felülmúl szenzációs olcsó áralm!

Ezen árak csak a hó végéig érvényesek! Rendkívüli árak!

Harisnyák		Vegyes-árak	
1 pár tiszta cérna muszlin	38000	1 mtr Opál batizsi I-a	56000
1 pár valódi I a selyem fior	45000	1 mtr gronadin 120 cm. széles szezonutáni leszállított árban	55000
1 pár legfinomabb francia fátýol	66000	1 mtr batizsi schifona 140 cm. széles, küőallegeségű minőség	7500
1 pár eredeti tiszta selyem	69000	Selymek	
		1 mtr Crep de Sine a létező legnehezebb minőség	220000
		1 mtr marocain nehéz selyem	250000
		1 mtr I-a Japoné	125000
		1 mtr I-a Taftalin selyem	78000
		Méterárak	
		1 mtr gyapju kasán dupla szélesség, minden színben csodás minőség	98000
		1 mtr gyapju batizsi I-a	1800
		1 dró férfi zokni I-a sodrott	6900
		1 dró nyakkendő	12000
		1 dró divat kötött női kabátka	185000

Gyermek kötött garnitúrák, női kötött kabátujdonságok, női fehérneműekben óriási választék teljesen leszállított árban

Síessen mindenki szükségletét beszerezni míg a készlet tart

UJ BŐRÜZLET

MEGNYILT HATVAN-UTCA 2.

Hol mindenféle bőr és cipőkellékek kaphatók.

Legdivatosabb **női filc kalapok** olcsón kaphatók

Szell Gergelynél Piac-utca 63.

Alakítások a legújabb modellekre. Telefon 11-11.

Uj varrógép németországi 2.600,000 K-ért

Rosenberg és Hammer Piac-u. 8.

Figyelem!

Zománcozott lemez

és Öntött vasedény

legolcsóbban beszerezhető

Lámpagyár, Piac-utca 85.

TANKÖNYVEK

a minisztérium által megállapított eredeti bolti árakon már kaphatók

HEGEDÜS ÉS SÁNDOR R.-T.

könyvkereskedésében.

LEGSZEBB

KALAP

LEGOLCSÓBBAN

HERMAN és FRIEDMANN

PIAC-UTCA 10.

Uj kalapüzlet!!

Magolcsai NAGY MIHÁLY

kalap nagyraktára a színházi átjárónál

Óriási választék mindennemű

női és férfi kalapokban

Alakítások gyorsan és pontosan készülnek.

LESZÁLLÍTOTT ÁRBAN

monogramozok, hímek, előrajzolok, aszurozok, horgolok, batkolok és fehérneműt a legolcsóbban gyorsan készítek.

BRÓDY DEZSŐNÉ

Szakra áruháza. - Kézimunkaüzlet. Piac-utca 77.

BUTOROK

ebédlők, hálók, uriszobák, szalon bőrgarnitúrák, hencser, matrac, Schöberl-ágyak jutányos áraban kaphatók a színház átjáróban. Gyár Bárczi-utca 3. sz. Kárpitos munkát Szántó Zsigmond készíti.

Zománcos edények

nagy választékban olcsón

BAKOS vasüzletében,

Csapó-utca 88.

A megérkezett!

párisi és bécsi modellek után legszebben

fest, vasal, alakít

a „TURUL“ Piac-u. 32.

FELHÍVÁS.

Van szerencsém értesíteni a hölgyközönséget, hogy ne hagyják elrontatni drága szöveteiket. Keressék fel az

Amerikai női divattermet

ahol a legjobb kosztümök, kabátok és mindenféle francia ruhák a legolcsóbb kivitelben a legbiztosabb árak mellett készülnek.

Tisztelettel

Wieder és Társa

Csapó-u. 1. sz.

Nemcsak olcsón,

de kifogástalanul ruházódhat

részletre is

ujjonnan érkezett

angol divatkelmémiből.

Elsőrangú szabás!

RÓTH MÁRKUSZ URISZABÓ

Bika-bérlház. József kir. h-u.

Merinó

posztókereskedelmi részvénytársaság
Piac-utca 49.

Férfi gyapjuszövetek
gyári raktára

Szolid kiszolgálás!

Szabott árak!

FEST LENGYEL TISZTIT

mindennemű férfi és női ruhát szépen és legolcsóbban
Csapó-utca 28. és 95.

Ehrenfeld Herman

épület- és bútorasztalos
Vendég-utca 84.

Pontosan és jutányosan készít minden e szakmához tartozó munkákat, átalakításokat, javításokat, búturok átfényezését és javítását.

Gépajourozást,

divatos ruhahímzést, kézi munka előrajzolást vállal

NAGY GYULA

harisnyázlete (Bika-bérház)

VARJAS

NŐI-DIVATTERME

Jutányosan készít divat szerint ruhákat, kosztümöket, kabátokat.

VARGA-UTCA 1.

Lószerszámveretek,

bútorveretek,
épületvasalások

Bászler Lajosnál, Széchenyi-u. 2.

Cementlapok

kutyűrük, betonvályuk
legolcsóbban kaphatók

Lukács Vilmos és Testvére
Debreczen, Hatvan-utca 7.

Iskolai beiratkozók figyelmébe!

Szappan, fésű, kefe, fogpaszta, fogkefe, olló
brillantín, szappan- és fogkefetartó, hajtüik
stb. legolcsóbban beszeresethők a

Korzó Drogueriában, Piac-u. 42.

Jonathán, Arany parmin, Batul faj alma

kilója 3000 korona.

Tóth gyümölcsüzlet Piac-utca 7., kapu alatt.

Mindenféle műbutorok,

szoba- és üzletberendezések készítését megadott tervrajz szerint
a kivánt kivitelben kedvező fizetési feltételek mellett vállal o

Jancsó Kálmán és Társai

asztalosmesterek.

Gyártelep: Bározi-utca 3. Telefon: 1035. Üzlet: színházi átjáró. Telefon: 1030.

Darabos és oltott MÉSZ

az összes építkezési anyagok
Prima darabos porosz szén

aprított és hasáb TŰZIFA

azonnali szállításra beszerezhető
BARTHA fatelep,
Ispotyai utca 3/b. Telefon 785.

Szőrmekabátok

alakítását és bármilyen
szűcsmunkák elkészítését
legolcsóbban vállalja

ALTMANN SZÜCS

Miklós-utca 22. szám.
Kész és nyers árak nagy választékban.

Olcsó hét!!

Emerich Samu

nagy bazárüzletében
Csapó-u. 7. szám.

- Férfi munkás ingek . . . 42,000 K-tól
  - Férfi lábravalók . . . 29,000 "
  - Férfi munkás cipő . . . 180,000 "
  - Női száras cipő . . . 180,000 "
  - Női fél cipő . . . 150,000 "
  - Fehér varrott vászon
női cipő 35-40-ig 115,000 kor.
  - Fehér varrott férfi cipő
40-45-ig . . . 145,000 "
  - Bébe cipő 20-22-ig . . . 40,000 "
- Esőernyők nagy választékban.

Olcsó hét!!

Családi házak

építkezését a jövő évben megkezdjük, oly városokban, hol legkevesebb 20 szerződő fél van, az építkezés prima anyagból készül és a jelentkezés sorrendjében lesz felépítve.

Vételár körülbelül	aranykorona	melyből már most fizetendő törlesztésül
4 szobás	20,000	4 szobásnál havi 40 aranykorona
3 "	14,000	3 " " 32 "
2 "	8,000	2 " " 25 "
1 "	5,000	1 " " 20 "

A további vételár beköltözés után lakbérrel amortizálható.

Az első részfizetés szeptember hó végéig esedékes.

A befizetések közvetlen vállalatunkhoz

Általános Gazdasági Kereskedelmi R. T.

vagy a Pesti Hazai Első Takarékpénztárnál vezetett építkezési folyószámlára fizetendő be.

Mindennemű felvilágosítást A G. K. R. T. építő osztály nyújt.

Budapest, Teréz-körút 6.

Leveleknél dupla válaszbélyeg.

Utcai és alkalmi ruhák festője és vegytisztítója

BIRÓ

Arany Bika. :: :: Mozi-bejárat.

Sérvkötők, Schön Sándor

haskötők, gummi- és keptyű-, kötszer- és orvosi
nyak-, mindennemű köt- műszertárban Debreczen,
szerek nagy választékban Piac-u. 14. (Csapó-u. sarok.)

Gobelin, Kelim, Perzsa

munkák és hozzávaló anyagok nagy választékban.

Előnyömda a legújabb mintákkal. — Pontos kiszolgálás.

KERÉKGYÁRTÓ LÁSZLÓ

kézimunka és rövidáru üzletében, Szent Anna-utca 6.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Debreczen és az egész Tiszántul közönsége olvassa

az ön apróhirdetését 5000 koronáért, amelyet felad a Debreczen, Debreczeni Független Újság, Egyetértés, Hajdúföld vagy Tiszántuli Hírlap kiadóhivatalában.

Öt újságban jelenik meg a feladott 10 szavas alkalmi hirdetés, ha a fent sorolt lapok bármelyikében befizeti a 5000 koronát. Minden további szó 500 kor. Vastag betűvel szedett apró hirdetés duplán számítatik.

POSTA

BÁJOS, intelligens fiatal özvegy vagy elvált asszony tisztességes ismerettségét keresi diplomás fiatalember. Leveleket „Művész-élet” jelzégre a Független Újság kiadóháza. 4435

LELKI SZÓRAKOZÁS jeligen levél van, kérem átvenni. 4547

VÉTEL

HAMIS HÁZORZÓ kutyát, nagyot, esetleg komondor-fajt veszek. Lengyel. Csapó 28. 4536

HASZNÁLT, de jó karban levő varrógépet vennék. Címet kérem Kenyeresház, Széchenyi-utca 53. leadni 4511

ELADÁS

ELADÓ ház kettő szoba, konyha, speiz, külön egy szoba, konyha, fűtőlő, fűtőlő, 1500 négyzetm. gyümölcsös, lucerna. Aczél-utca 37. 2490

TŰZIFA legolcsóbban beszerezhető Erdélyi Tűzifa behozatalnál. Fürdő-utca 2. Telefon 1093. 4278

UJKERT Jérikó-utca 51. sz. ház 16-termő szőlővel eladó. 4028

